

Стамат В.М. – кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв,
vmkolesnyk@ukr.net, ORCID ID: 0000-0001-5789-4023

Калашников І.С. – здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету менеджменту, Миколаївський національний аграрний університет, м.
Миколаїв, i.kalashnikov158@gmail.com

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Ключові слова: менеджмент, сучасні технології менеджменту, ефективність менеджменту, інформаційні та комунікаційні технології.

Вступ. Актуальність дослідження зумовлена тим, що за сучасних умов господарювання, управління втрачає свою методичну та технологічну сутність, перетворюючись на мистецтво оригінальних творчих задач. Враховуючи дані тенденції, українська наука управління повинна сформулювати та використовувати такі технології менеджменту, які будуть мати високий рівень ефективності та базуватися на вітчизняних традиціях управління.

Метою роботи є проведення оглядового аналізу поняття сучасних технологій менеджменту, їх змісту та реалізації, а також виявлення тенденцій розвитку сучасних технологій менеджменту, які можуть бути застосовані на українських підприємствах.

Результати. Менеджмент як специфічний вид діяльності та його конкретні технології займають значне місце у функціонуванні українських підприємств. Необхідно відзначити, що ефективна система менеджменту є ключовим фактором успіху українських підприємств на глобальному ринку, який характеризується високим ступенем конкурентної боротьби та швидкою динамікою розвитку. При цьому важливо враховувати, що для підвищення ефективності менеджменту українських підприємств необхідно проводити ретельний відбір існуючих технологій менеджменту за певними критеріями, які, зокрема, відображають можливість застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у рамках обраної

методології. Для виживання підприємствам необхідно використовувати найактуальніші технології менеджменту.

Головним завданням управління організації є успішне досягнення її цілей. Тому грамотний вибір технології реалізації менеджменту безпосередньо впливає на можливість зростання та розвитку організації у перспективі. Сучасна наука управління містить досить широкий спектр технологій управління. При цьому ефективність їх застосування здебільшого залежить від конкретних ситуаційних факторів, що впливають на організацію зсередини чи зовні. З іншого боку, необхідно враховувати масштаб діяльності організації. Отже, значним аспектом дослідження управлінської практики є визначення глобальних тенденцій розвитку конкретних технологій менеджменту та оцінка їхньої ефективності у певних умовах. В результаті проведення таких досліджень технології менеджменту вдосконалюються та адаптуються до конкретних галузей та умов української економіки. При цьому апробація сучасних технологій менеджменту на практиці має призводити до оптимізації методології застосування певної технології менеджменту та знаходження результативних способів досягнення цілей організацій.

Менеджмент є значним інтеграційним процесом, який передусім забезпечує успішне функціонування будь-якої організації. Як відомо, менеджмент включає кілька специфічних функцій та підпроцесів, які визначають його зміст як специфічний вид діяльності. Ряд авторів, що досліджують процеси управління, давали різні визначення цього терміну. Але, на нашу думку, необхідно орієнтуватися на максимально загальне визначення, яке охоплює максимальну кількість його характерних рис. Менеджмент «...являє собою сукупність прийомів та методів цілеспрямовані на об'єкт задля досягнення певного результату...» [1, с. 68].

На даний момент у науковій літературі сформувався кілька підходів щодо визначення поняття «технологія менеджменту». На думку деяких авторів, технологія менеджменту (управління) є «сукупністю характерних прийомів і способів здійснення функцій за допомогою логічно послідовної роботи з інформацією та застосування елементів активізації діяльності підлеглих з метою найбільш

ефективного прийняття та реалізації рішень» [2, с. 12]. Дане визначення показує найбільш характерні аспекти, властиві технології менеджменту, а саме:

- метою застосування даної технології є надання процесу управління раціонального характеру з погляду поставлених цілей;
- застосування технології менеджменту призводить до розчленування процесу управління на взаємозалежні стадії.

Інші автори визначають технологію менеджменту (управління) як послідовне, доцільне, своєчасне, раціональне та успішне вирішення проблем, що виникають у діяльності організацій на поточний момент або на довгострокову перспективу [3, с. 158]. Прихильники такого підходу вважають, що технологія управління охоплює як процес розробки управлінського рішення, так і реалізацію цього рішення.

Крім того, існує думка, що технології менеджменту це «...набір методів та інструментів, що дозволяє організаціям управляти активами для створення конкурентної переваги...» [4]. В якості елементів вони включають різні методи для пошуку і обробки інформації, прийоми ефективного впливу на співробітника, принципи управління і системи контролю. Прихильники більш універсального підходу до визначення технології менеджменту вважають, що це «методи, прийоми, способи, порядок, регламент виконання процесу управління, які відображають послідовність і взаємозв'язок процедур, операцій і етапів, що складають цей процес» [5, с. 68]. Метою створення та застосування технологій менеджменту є вдосконалення процесів управління, підвищення їхньої ефективності.

Отже, з урахуванням наведених вище визначень сформулюємо авторське визначення технології менеджменту з урахуванням синтезу найбільш характерних рис цього економічного феномена. Технологія менеджменту (управління) – це сукупність методів і прийомів управління, які вибудовані у технологічний ланцюжок і дозволяють доцільно, своєчасно та раціонально досягати цілей організації шляхом послідовного здійснення основних функцій менеджменту підвищення ефективності діяльності організації загалом.

Наукова література на даний момент містить багато альтернативних думок щодо видів технологій менеджменту та їх класифікації. Деякі автори виділяють

наступний перелік технологій менеджменту: 1) технології управління персоналом; 2) технології управління якістю; 3) технології структурування бізнес-процесів управління; 4) технології операційного управління, технології управління виробництвом, логістичні технології; 5) технології стратегічного управління [6, с. 304].

Інші автори виділяють таку класифікацію технологій менеджменту: 1) управління за цілями [7]; 2) управління за результатами [8, с. 146]; 3) управління з урахуванням споживчих інтересів [9, з. 317]; 4) управління з урахуванням активізації роботи персоналу [1, з. 324]; 5) управління у виняткових ситуаціях [10, с. 112]; 6) управління шляхом перевірок та вказівок [1, с. 333.]; 7) управління з урахуванням «штучного інтелекту» [10, з. 114].

Зазначені види технологій менеджменту склалися внаслідок наступної еволюції світової та української управлінської практики. В основу сучасної класифікації технологій менеджменту мають бути покладені основні тенденції розвитку менеджменту протягом ХХІ ст.

Висновки. В результаті проведеного аналізу необхідно зазначити, що на теперішній час вітчизняною та світовою наукою сформовано достатньо широкий перелік сучасних технологій менеджменту, які враховують ситуаційний підхід до управління підприємствами.

Перспективи подальших досліджень полягають в оцінці системи менеджменту підприємств в умовах кризи, воєнного та повоєнного стану.

Конфлікт інтересів. Конфлікт інтересів сучасних технологій менеджменту полягає в розбіжностях між очікуваннями та потребами різних зацікавлених сторін, таких як: керівництво, працівники, клієнти та інвестори.

Л і т е р а т у р а

1. Андрейченко А. В. Стратегічний менеджмент в інноваційних організаціях. Системний аналіз та прийняття рішень: підручник. Київ : КНЕУ, 2018. 868 с.

2. Кальченко Н. Н., Клименчукова Н. С., Решетняк Н. В. Авторська концепція розробки та застосування високих технологій менеджменту з метою підвищення ефективності та якості управлінської діяльності. *Стійкий розвиток науки та освіти*. 2018. №4. С. 10-14.
3. Комаров В. Ф., Алоян Г. Н. Управлінські технології як спосіб удосконалення менеджменту. *Вісник СумДУ. Сер. Соціально-економічні науки*. 2019. № 3. С. 158-169.
4. Редька М. С. Проблема адаптації зарубіжних управлінських методик в сучасних українських компаніях. *Економіка та менеджмент інноваційних технологій*. 2021. №3, ч.1. С.21-25
5. Балєєвських А. С. Управління промисловим підприємством в умовах економічної нестабільності. *Проблеми сучасної економіки*. 2021. № 1 (57). С. 68-71.
6. Жемчугов А. М., Жемчугов М. К. Сильна стратегія підприємства. Розробка та реалізація. *Стратегічний менеджмент*. 2021. № 4. С. 304-314.
7. Жемчугов А. М., Жемчугов М. К. Управління за цілями. Система показників. *Проблеми економіки та менеджменту*. 2019. № 4 (32). С.62-65
8. Строкілін В. С. Технологія управління за результатами в системі HR-менеджменту організації. *Економіка, управління, фінанси: матеріали IV Міжнар.наук. конф. (м. Київ, квітень 2018 р.)*. Київ : Зебра, 2018. С. 146-149.
9. Агаларова Є. Р., Фролова Т. Ю. Управління поведінкою споживача: від маніпуляції до мотивації. *Молодий учений*. 2014. № 1. С. 317-319.
10. Тебекін А. В. Стратегічний менеджмент: підручник. Харків : Юрайт, 2016. 260 с.